

Opbrengsten meedenksessie Lokale Energiestrategie mei 2021

---

aan: de raad van de gemeente Hillegom
datum: 8 juni 2021

zaaknummer: Z-20-134379
datum collegevergadering: 29 juni 2021
portefeuillehouder: Mevr. C.J. Hoekstra
behandelend ambtenaar: Marijke Waterreus
embargo:

Inhoud mededeling

In deze raadsbrief informeren wij u over de meedenksessie Lokale Energiestrategie van 31 mei 2021.

De aanmeldingen

Voor de meedenksessie hadden zich ruim 70 inwoners van Hillegom aangemeld. Er deden 24 inwoners mee aan de sessie. Het percentage afwezig is daarmee vrij hoog, toch is dit een beeld dat in de rest van het land ook voorkomt en daarmee wijken wij dus niet af van het landelijke beeld. Wel stelt het college zich de vraag waarom het aantal afwezigen zo hoog is. Middels een enquête, die wij achteraf uit hebben gezet en een onderzoek dat communicatiebureau EMMA (onze partner bij het opstellen van de LES en TVW) momenteel uitvoert hopen wij hier binnenkort meer inzicht in te krijgen. Dat inzicht willen we inzetten bij het organiseren van online bijeenkomsten in de toekomst.

De aanwezigen

Veel deelnemers die aanwezig waren bij de meedenksessie over de warmtetransitie in april, waren ook nu weer aanwezig. Allemaal zeer betrokken inwoners die hun ideeën, zorgen, suggesties en tips met ons hebben gedeeld. Zowel mannen als vrouwen van verschillende leeftijden spraken mee.

De indeling van de bijeenkomst

De bijeenkomst begon met een plenair deel van ongeveer 40 minuten en startte met een interview met wethouder Karin Hoekstra, gevolgd door een toelichting door Edward Pfeiffer van Royal Haskoning DHV en daarna was er gelegenheid voor het beantwoorden van vragen uit de chat. Vervolgens zijn de deelnemers in kleine groepjes en onder begeleiding van een gespreksleider gaan praten over verschillende thema's van de energietransitie (m.u.v. het thema warmte). De volgende onderwerpen zijn besproken;

- Energie besparen en wat kun je zelf daarmee doen?
- Kleinschalige opwek
- Grootschalige opwek en wat inwoners daarvan vinden

De opbrengst van de avond

Besparen

De aanwezige inwoners gaven aan bereid te zijn zelf maatregelen te nemen op het gebied van besparing, en veel van hen doen dat ook al. Bijvoorbeeld door te isoleren, meer te

fietsen, elektrisch te koken en rijden en door zuinigere huishoudelijke apparaten aan te schaffen. Daarbij hebben zij behoefte aan betrouwbare informatie en een eenduidig advies. Inwoners zien hiervoor een rol bij de gemeente.

Kleinschalige opwek

De meeste aanwezigen zijn het ook eens met de insteek van de gemeente om in eerste instantie zo veel mogelijk van de nog benodigde energie kleinschalig op te gaan wekken. Vooral met zonnepanelen op de eigen daken. Daarbij zijn wel zorgen over de kosten, met name voor inwoners met een kleinere beurs willen de aanwezige inwoners graag ondersteuning zien van de gemeente. De meeste aanwezigen zijn daarbij voorstander van collectieve oplossingen, zoals het gezamenlijk inkopen en plaatsen van zonnepanelen.

Grootschalige opwek

Deelnemers aan de meedenksessie zijn verdeeld over of zij windturbines of zonnevelden willen in de gemeente Hillegom. Bijna alle aanwezigen vinden het belangrijk dat elektriciteit duurzaam wordt opgewekt, maar of dat ook in de gemeente Hillegom moet gebeuren; daarover waren inwoners verdeeld. Aanwezigen hebben een aantal zorgen: bijvoorbeeld over het behoud van het landschap en natuur. Ook verhalen uit andere plaatsen waar onrust is over windprojecten maken mensen bezorgd.

De mensen die vinden dat er wél grootschalig elektriciteit moet worden opgewekt in de gemeente, willen over het algemeen liever een windturbine, dan zonnevelden. Aanwezige inwoners vinden het belangrijk dat grootschalige elektriciteit slim wordt gecombineerd in het landschap. Ze zien windturbines het liefst langs bestaande infrastructuur. En voor zonnevelden zien aanwezigen kansen op station Hillegom of boven parkeerterrein de Vosse.

Het vervolg

De opbrengsten van de meedenksessie nemen we mee bij het opstellen van de Lokale Energiestrategie, net als de door de raad vastgestelde uitgangspunten Lokale Energiestrategie. Aan het einde van het jaar wordt deze strategie ter vaststelling aangeboden aan de raad. De Energiestrategie moet ons een goed beeld geven over de opgave waar we voor staan, de doelen die we onszelf stellen en de weg ernaartoe. Maar ook wat onze eigen rol is en onder welke voorwaarde(n) we toe willen werken naar een energie neutrale gemeente. Denk aan lokaal eigenaarschap, voldoende financiële middelen en inpassing in het landschap.

Persbericht

Middels bijgevoegd persbericht communiceren wij over de gehouden bijeenkomst en de opbrengsten van deze avond.

Rol van de raad

Het is aan de raad om de resultaten van het participatietraject en de opbrengsten van de meedenksessie over de energiestrategie in het bijzonder, later dit jaar mee te wegen bij de besluitvorming over de Lokale Energiestrategie.

Bijlagen:

1. rapportage "Opbrengst meedenksessie Lokale Energiestrategie"
2. persbericht "Inwoners denken mee over de Lokale Energietransitie"

Inwoners denken mee over de Lokale Energietransitie

Zo'n 24 inwoners namen op 31 mei deel aan een meedenksessie over de Lokale Energiestrategie van de gemeente Hillegom. Zij lieten weten wat zij belangrijk vinden, welke kansen zij zien en wat hun zorgen zijn. Want vóór 2050 gaat Nederland over op duurzame energie, zodat de aarde ook voor onze kinderen en kleinkinderen leefbaar blijft. Dat staat in het Klimaatakkoord. Iedereen heeft hierin een rol: inwoners, bedrijven, organisaties en de overheid. Ook de gemeente Hillegom neemt haar verantwoordelijkheid. Daarbij wil zij samen met inwoners keuzes maken die passen voor Hillegom en die haalbaar en betaalbaar zijn.

Besparen

De aanwezige inwoners gaven aan bereid te zijn zelf maatregelen te nemen op het gebied van besparing, en veel van hen doen dat ook al. Bijvoorbeeld door te isoleren, meer te fietsen, elektrisch te koken en rijden en door zuinigere huishoudelijke apparaten aan te schaffen. Daarbij hebben zij behoefte aan betrouwbare informatie en een eenduidig advies. Inwoners zien hiervoor een rol bij de gemeente.

Kleinschalige opwek

De meeste aanwezigen zijn het ook eens met de insteek van de gemeente om in eerste instantie zo veel mogelijk van de nog benodigde energie kleinschalig op te gaan wekken. Vooral met zonnepanelen op de eigen daken. Daarbij zijn wel zorgen over de kosten, met name voor inwoners met een kleinere beurs willen de aanwezige inwoners graag ondersteuning zien van de gemeente. De meeste aanwezigen zijn daarbij voorstander van collectieve oplossingen, zoals het gezamenlijk inkopen en plaatsen van zonnepanelen.

Grootschalige opwek

Deelnemers aan de meedenksessie zijn verdeeld over of zij windturbines of zonnevelden willen in de gemeente Hillegom. Bijna alle aanwezigen vinden het belangrijk dat elektriciteit duurzaam wordt opgewekt, maar of dat ook in de gemeente Hillegom moet gebeuren; daarover waren inwoners verdeeld. Aanwezigen hebben een aantal zorgen: bijvoorbeeld over het behoud van het landschap en natuur. Ook verhalen uit andere plaatsen waar onrust is over windprojecten maken mensen bezorgd.

De mensen die vinden dat er wél grootschalig elektriciteit moet worden opgewekt in de gemeente, willen over het algemeen liever een windturbine, dan zonnevelden. Aanwezige inwoners vinden het belangrijk dat grootschalige elektriciteit slim wordt gecombineerd in het landschap. Ze zien windturbines het liefst langs bestaande infrastructuur. En voor zonnevelden zien aanwezigen kansen op station Hillegom of boven parkeerterrein de Vosse.

Hoe gaat het verder

Komende winter neemt de gemeenteraad een beslissing over de Lokale Energiestrategie. Deze strategie geeft ons een goed beeld hoe groot de opgave is om energieneutraal te worden en hoe we er nu als gemeente voor staan. Maar ook welke doelen we onszelf stellen en wat er moet gebeuren om deze doelen te bereiken. Wethouder Karin Hoekstra: 'De energietransitie is groot, ingewikkeld en vraagt wat van ons allemaal. De komende jaren moeten we samen aan de slag om deze transitie voor elkaar te krijgen.'

Kijk voor het verslag van de bijeenkomst en meer informatie op www.hillegom.nl/energietransitie. U kunt zich hier ook aanmelden voor de nieuwsbrief.

Opbrengst meedenk sessie Lokale Energiestrategie

Gemeente Hillegom

E:M+MA.

16 juni 2021

Inhoudsopgave

- 1. Leeswijzer**
- 2. Maatregelen in en om de eigen woning**
- 3. Wat verwachten inwoners van de gemeente**
- 4. Grootschalige opwek**
- 5. Aanbevelingen en zorgen**
- 6. Verantwoording**

Leeswijzer

E:M+MA.

think. do. connect.

Leeswijzer

Op maandag 31 mei spraken we met inwoners van de gemeente Hillegom over de energietransitie. De meedenksessie was bedoeld om visies, meningen, zorgen, kansen en aanbevelingen op te halen die inwoners van Hillegom hebben over de energietransitie. In dit document hebben we die verzameld.

Het gesprek met deelnemers ging over drie thema's:

- + Besparing in de eigen woning
- + Kleinschalige opwek in en rondom de eigen woning
- + Grootschalige opwek van zonne- en windenergie

In dit document geven we weer wat de belangrijkste opbrengsten zijn uit de gesprekken. Ook beschrijven we daarna een aantal suggesties en zorgen die deelnemers tijdens de gesprekken deelden.

Maatregelen in en om de eigen woning

Besparen

Aanwezigen benadrukken dat besparing inderdaad de eerste stap is. Bewust omgaan met energie is belangrijk. Dat zit hem ook in gedrag: bewuste keuzes maken. Ze geven daarbij aan dat inzicht in je eigen energieverbruik daarbij helpt.

Aanwezigen zijn bereid zelf maatregelen te nemen en veel van hen zijn zelf ook al bezig met besparing. Bijvoorbeeld door isolatie, meer fietsen, elektrisch koken, zuinigere of minder huishoudelijke apparaten, elektrisch rijden, bewuster (minder) verwarmen en minder vlees eten worden genoemd.

“Niet alle inwoners kunnen besparende maatregelen zelf financieren.”

Inwoner

Kleinschalige opwek

Volgens een groot deel van de aanwezigen is zo veel mogelijk kleinschalig opwekken een goed streven. Tegelijkertijd vindt een enkeling dat dat niet betekent dat we moeten wachten met grootschalige maatregelen, gezien de urgentie van het klimaatprobleem.

“In Hillegom waait het hard, ik wil wel 2 kleine windmolens op mijn dak.”

Inwoner

Wat verwachten inwoners van de gemeente

Advies en informatie

Aanwezigen geven aan dat zij behoefte hebben aan een helder stappenplan. Wanneer gaat wat gebeuren? Ook geven ze aan dat ze behoefte hebben aan betrouwbare informatie en onafhankelijk en eenduidig advies. Er zijn technische vragen en het is niet bekend genoeg wat de mogelijkheden zijn.

Daarnaast missen inwoners praktische kaders voor het nemen van maatregelen. Bijvoorbeeld bij het vervangen van een cv-ketel. Tot slot is ook technische informatie gewenst.

Aanwezigen geven ook aan dat er bewustwording gecreëerd moet worden bij medebewoners, en zien daar een rol voor de gemeente. Bijvoorbeeld met een campagne zoals die over afval scheiden.

“Ik wil graag dat de gemeente nog meer langs de deuren gaat om te horen wat er is en wat men wil.”

Inwoner

“Mijn huis is niet sterk genoeg voor zonnepanelen, ik zoek informatiebronnen.”

Inwoner

Financieel

Er zijn zorgen over de kosten van de energietransitie. Sommige aanwezigen zijn bang dat het 'grote geld' alles bepaalt en dat we misschien geen eerlijke informatie krijgen.

Aanwezigen vinden dat de gemeente inwoners zou moeten faciliteren in het nemen van duurzaamheidsmaatregelen. Met name voor inwoners die een kleine beurs hebben. Bijvoorbeeld met subsidies.

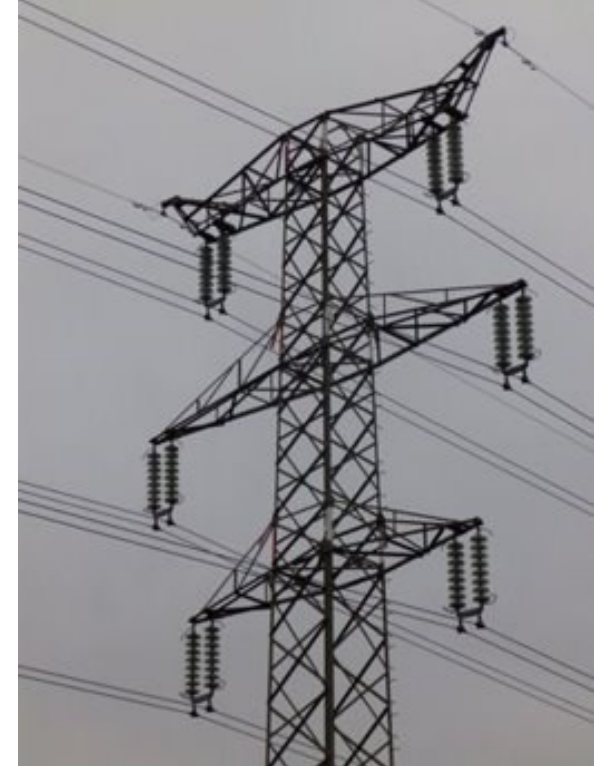
“Maak het laagdrempelig voor inwoners om gedrag te veranderen, faciliteer als gemeente de deelauto.”

Inwoner

Collectief

Veel aanwezigen zijn voorstander van collectieve oplossingen, zoals gezamenlijk zonnepanelen plaatsen. De gemeente kan ook het centraal inkopen van zonnepanelen faciliteren. Ook het op wijk- of buurniveau bufferen van elektriciteit wordt door een aanwezige genoemd.

Wel wordt de kanttekening gemaakt dat inwoners zelf moeten kunnen bepalen wat ze in hun eigen woning doen.

Stimuleren

Aanwezigen vinden dat de gemeente het goede voorbeeld moet geven. Bijvoorbeeld door het gemeentehuis vol te leggen met zonnepanelen en door het wagenpark te verduurzamen. Ook besparen op straatverlichting wordt genoemd.

Volgens de aanwezigen is ook gedragsverandering belangrijk. De gemeente moet dat stimuleren en ook faciliteren. Ook succesverhalen van andere inwoners of buurtinitiatieven kunnen bijdragen aan het sneller nemen van energiebesparende maatregelen.

Aanwezigen adviseren de gemeente verder om grote bedrijven te stimuleren, initiatiefnemers te ondersteunen en bestaande netwerken te versterken.

“Gemeente, geef het goede voorbeeld!”

Inwoner

“De lampen van het gemeentehuis moeten met een sensor branden.”

Inwoner

Grootschalige opwek

Wat vinden inwoners van grootschalige opwek

Een aantal aanwezigen vindt dat je de natuur niet moet verstoren. Enkele anderen vinden dat de beschikbare ruimte beter benut moet worden. Voor meerdere doeleinden, waaronder de opwek van elektriciteit. En er is een grote stap nodig, met alleen kleine initiatieven komen we er niet.

Een aantal aanwezigen vindt draagvlak erg belangrijk. Dat zou vergroot kunnen worden als inwoners kunnen meeprofiteren van de opbrengst van grootschalige opwek.

“De ideeën zijn mooi, maar de investeringen zijn hoog. Niet alles is even financieel aantrekkelijk.”

Inwoner

“We kunnen niet alles zelf oplossen in ons druk bevolkte land.”

Inwoner

Zon/wind

Over de wenselijkheid van grootschalige zon en wind zijn de meningen verdeeld. Aanwezigen zijn over het algemeen meer voorstander van wind, ten opzichte van zon.

De combinatie van zon en wind volgens meerdere aanwezigen wel belangrijk, om het hele jaar in energie te kunnen voorzien. Ook rijst de vraag: wat gebeurt er met windmolens als ze zijn afgeschreven?

“Zadel toekomstige generaties niet met problemen op, zoals afval van windmolens en zonnepanelen die op zijn.

Inwoner

Locaties

Vooral de bollenvelden worden genoemd als ongewenste locatie voor zonnevelden. Men vindt het behoud van de streek ook belangrijk, naast beperking van klimaatverandering. Toch wordt door een enkeling juist wel de voorkeur voor zonne-energie, op de bollengrond, uitgesproken.

Vooral locaties langs bestaande infrastructuur, zoals de N207 en N208 worden genoemd. Voor zowel zon als wind geïntegreerd in respectievelijk geluidsschermen en in lichtmasten.

Een andere genoemde mogelijkheid is het overdekken van bepaalde locaties met zonnevelden, zoals parkeerterrein de Vosse, voetbalvelden en Station Hillegom.

“Er is ruimte juist op die ene plek waar de natuur ook ruimte heeft gevonden.”

Inwoner

Aanbevelingen en zorgen

Suggesties, tips, adviezen en opmerkingen

- + Aanwezigen vinden dat er niet bij voorbaat zaken uitgesloten moeten worden, de gemeente moet zich goed laten voorlichten. Daar moet de gemeente ook de tijd voor nemen, alle mogelijkheden moeten goed en gezamenlijk afgewogen worden. Zijn er echt geen alternatieven voor enorme windmolens?
- + Er worden alternatieven genoemd. Kernenergie komt regelmatig terug. Andere suggesties zijn verhoogde zonnepanelen boven parkeerplaatsen, warmte uit asfalt gebruiken om elektriciteit op te wekken, waterstof en het opslaan van energie in elektrische auto's.
- + Enkele aanwezigen vinden de landelijke doelstellingen te ambitieus. In het kader daarvan moet er een lobby richting het rijk over subsidieregelingen. Die moeten er komen, bijvoorbeeld voor kleinschalige windprojecten.

"Kunnen we windmolens door
kleurgebruik (onder groen, boven grijs)
beter landschappelijk laten landen?"

Inwoner

Suggesties, tips, adviezen en opmerkingen (2)

- + Een van de aanwezigen wijst de gemeente nog op het belang van de opslag van energie, omdat in de zomer het meest wordt opgewekt en in de winter het meest nodig is.
- + De gemeente kan met subsidies bedrijven stimuleren hun daken vol te leggen met zonnepanelen.
- + Faciliteer elektrische deelauto's, biedt collectieve mogelijkheden aan waar inwoners bij kunnen aanhaken, en geef inwoners die maatregelen hebben genomen een bepaald voordeel.
- + Er is nog veel winst te behalen als het gaat om slim vervoer, beter OV en gebruik van de fiets.

"Ik vind dit soort processen weinig democratisch."

Inwoner

Zorgen

- + Er zijn verhalen bekend over windprojecten elders die veel problemen opleveren. Waarom wil de gemeente daar dan überhaupt over nadenken? Er is veel technische kennis nodig. Kan de gemeenteraad dit ingewikkelde vraagstuk wel aan?
- + Ook zijn er zorgen over het landschap, en over de verduurzaming van nieuwbouw en hoogbouw.
- + Tot slot zijn er zorgen over de benodigde infrastructuur voor de elektriciteitsvoorzieningen.

"Kan energievoöperatie Hillezon een rol spelen als betrouwbare partij voor verkrijgen van informatie?"

Inwoner

"Kunnen we geen kleine windmolens neerzetten, in Hillegom waait het erg hard. Dus ik wil wel twee kleine windmolens op mijn dak."

Inwoner

Verantwoording

Verantwoording

Dit verslag geeft de opbrengst weer van de online meedenksessie op 31 mei over de energietransitie in Hillegom, waaraan 24 inwoners deelnamen.

Hoe meer inwoners aan besparing en opwek doen in en om hun woning, hoe minder grootschalige opwek nodig is. Daarom is het belangrijk te weten wat inwoners zelf kunnen en willen, en wat ze daarbij nodig hebben van de gemeente. Toch is ook grootschalige opwek nodig, en dat heeft impact op de leefomgeving. Daarom moet iedereen de kans krijgen hierover mee te praten. Zodat we zo veel mogelijk rekening kunnen houden met de lokale situatie en wensen in de buurt. Zo worden inwoners en gemeente samen 'eigenaar' van het plan.

Tijdens de meedenksessie hebben inwoners vanuit verschillende uitgangsposities met elkaar gesproken over de energietransitie. Er waren huurders en huiseigenaren, starters en gepensioneerden, mensen die al jaren aan het verduurzamen zijn en mensen die nog aan het begin van de transitie staan, mensen die haast hebben en mensen die liever afwachten. Bovendien heeft de gemeente geluk met een groep technisch zeer onderlegde inwoners die ook met de gemeente willen meedenken over technische (on)mogelijkheden van oplossingsrichtingen.

think. do. connect.

E:M+MA.